

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/51/2017
Identifikačné číslo spisu: 4615207101
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4615207101.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpeného Mgr. Miroslavom Hanecom, advokátom, so sídlom Hruštiny 602, 010 01 Žilina, proti žalovanému: HOFLEX, s.r.o., so sídlom Pílska 2002/9, 955 01 Topoľčany, IČO: 31 442 765, o zaplatenie 6 602,89 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6Cb/20/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 6. decembra 2016, č. k. 15Cob/97/2016-173 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre z 24. apríla 2017, č. k. 15Cob/97/2016-183, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 6. decembra 2016, č. k. 15Cob/97/2016-173 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre z 24. apríla 2017, č. k. 15Cob/97/2016-183, rozsudok Okresného súdu Topoľčany z 29. apríla 2016, č. k. 6Cb/20/2015-133 a uznesenie Okresného súdu Topoľčany z 29. mája 2017, č. k. 6Cb/20/2015-190 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 29. apríla 2016, č. k. 6Cb/20/2015-133 žalobu zamietol, uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania štátu vo výške 18,40 eur na účet súdu prvej inštancie s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že nie každý odber plynu, za ktorý sa považuje aj odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má za následok vznik škody. Zo znaleckého posudku predloženého žalobcom nevyplývalo, či porušením plomby bolo zariadenie nefunkčné a či vykonávalo nesprávne meranie. Z predloženého znaleckého posudku nevyplýva, že v dôsledku porušenia zabezpečenia došlo na strane žalovaného k vzniku škody, a to neoprávnenou manipuláciou s meradlom, prípadne iným spôsobom. Žalobca tak podľa okresného súdu nepreukázal, že sa zásahom do plomby na číselníku meradla a do overovacej a zabezpečovacej značky na číselníku zmenšil jeho majetok, pričom vznik škody nie je možné vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla a povinnosť nahradiť škodu nemôže byť zamieňaná s povinnosťou platiť sankcie za poškodenie plomby. Škoda mohla vzniknúť len zásahom do meradla tak, že by riadne nezaznamenávalo skutočný odber plynu a zo

znaleckého posudku vyplýva len porušenie plomby na číselníku. V konaní nebol vykonaný a ani navrhnutý dôkaz, ktorý by preukazoval priamy zásah žalovaného do meradla. Okresný súd z uvedeného dospel k záveru, že nemal za preukázaný odber zemného plynu žalovaným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Preto súd prvej inštancie posúdil žalobu žalobcu ako nedôvodnú.

2. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo 6. decembra 2016, č. k. 15Cob/97/2016-173 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku skonštatoval, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Krajský súd uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní existencie protiprávneho úkonu (neoprávneného odberu), vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi. V rozhodovanej veci nebolo možné bez ďalšieho vyvodiť záver, že žalovaný vykonal neoprávnený zásah do meradla, ktoré by následne nezaznamenávalo skutočný odber plynu a žalobcovi by vznikla škoda v uplatnenom rozsahu. Podľa krajského súdu žalobca nepreukázal žiadny zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu.

3. Opravným uznesením z 24. apríla 2017, č. k. 15Cob/97/2016-183 odvolací súd podľa § 224 C. s. p. opravil výrok rozsudku odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 7. júla 2017 dovolanie. Prípustnosť dovolania videl dovolateľ v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke predpokladov zodpovednosti za škodu a povahy zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu a zároveň v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, pokiaľ ide o otázku škody ako predpokladu zodpovednosti, jej vzniku a určovania výšky. Dovolateľ žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s opravným uznesením zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd svojim právnym posúdením de facto spojil dve samostatné skutkové podstaty neoprávneného odberu plynu, ktoré sú definované v ustanovení § 82 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej aj „zákon o energetike“), keď odvolací súd za protiprávny úkon (t. j. za neoprávnený odber považuje len taký odber, pri ktorom by okrem preukázania nezhody odtlačkov plombovacích klieští bol preukázaný aj neoprávnený zásah odberateľa do meradla, v dôsledku ktorého by meradlo nezaznamenávalo skutočný odber. Dovolateľ poukázal na skutočnosť, že otázku neoprávneného odberu plynu riešil vo viacerých rozhodnutiach aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 1Cdo/107/2008, 4Cdo/30/2009, 3Cdo/99/2012, 4Cdo/102/2010), pričom z uvedených rozhodnutí vyplýva, že je nevyhnutné dôsledne rozlišovať skutkové podstaty neoprávneného odberu plynu, tak, ako ich definujú príslušné ustanovenia zákona o energetike a od nich sa odvíjajúcu povahu zodpovednosti za škodu. Zákon o energetike rozlišuje a za samostatný prípad neoprávneného odberu plynu považuje odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (§ 82 ods. 1 písm. d/) a za samostatný prípad neoprávneného odberu plynu považuje odber plynu meradlom, ktoré v dôsledku nesprávneho zásahu odberateľa nezaznamenáva, alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu (§ 82 ods. 1 písm. c/).

6. V prípade odberu plynu definovaného v ustanovení § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike je daná objektívna zodpovednosť odberateľa za takýto odber a ním spôsobenú škodu, kedy odberateľ zodpovedá za to, že predmetným meradlom plyn odoberal, a to bez ohľadu na skutočnosť, či samotné poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii spôsobil sám odberateľ, ním poverená osoba, lebo aj iný subjekt bez vedomia odberateľa. Pri tomto type neoprávneného odberu plynu je potrebné preukázať, že bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii s meradlom. Naopak pri neoprávnenom odbere plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike je potrebné preukázať zásah odberateľa

do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu. Pri tomto type neoprávneného odberu plynu sa nevyžaduje preukázať porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Výhradne pri takomto type neoprávneného odberu plynu musí žalobca preukázať, že meradlo nezaznamenáva spotrebu alebo ju zaznamenáva nesprávne. Výlučne pri neoprávnenom odbere plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike je potrebné preukázať, že takýto neoprávnený zásah bol vykonaný či už úmyselne alebo z nedbanlivosti samotným odberateľom.

7. Podľa právneho posúdenia odvolacieho súdu by sa za neoprávnený odber považoval iba taký odber, pri ktorom by bola konštatovaná nehoda odtlačkov na plombe (t. j. porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii), pričom zároveň meradlo v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nesmie zaznamenávať skutočný odber plynu. Takéto právne posúdenie uskutočnené odvolacím súdom je však podľa dovolateľa nesprávne. Zákon o energetike v ustanovení § 82 ods. 1 nestanovuje, že za neoprávnený sa považuje len taký odber plynu, pri ktorom dochádza k odberu meradlom s porušeným zabezpečením a toto meradlo zároveň nesmie zaznamenávať spotrebu, alebo ju zaznamenáva nesprávne. Ak teda zákon o energetike nepovažuje za neoprávnený len taký odber, pri ktorom by museli byť kumulatívne splnené obe podmienky, t. j. porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a nezaznamenávanie alebo nesprávne zaznamenávanie spotreby, tak za protiprávny sa považuje každý z vyššie uvedených typov neoprávnených odberov plynu samostatne.

8. Žalobca má za to, že o protiprávny úkon v prípade odberu podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike ide, ak je preukázané porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii s meradlom a je preukázaný odber plynu prostredníctvom meradla s takto poškodeným zabezpečením. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii s meradlom pritom žalobca jednoznačne preukázal a zároveň preukázal, že žalovaný v rozhodnom období takýmto meradlom plyn odoberal, pričom odoberanie plynu žalovaným v rozhodnom období nebolo medzi stranami sporné.

9. Pokiaľ ide o právnu otázku, ktorá nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená, dovolateľ uviedol, že dovolací súd doposiaľ neriešil otázku škody, ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Súdy nižšej inštancie skonštatovali, že vznik škody nemožno vyvodzovať z každého poškodenia plomby meradla a povinnosť nahradiť škodu nemôže byť zamieňaná s povinnosťou platiť sankcie za poškodenie plomby. Podľa konajúcich súdov mohla škoda vzniknúť len takým zásahom do meradla, na základe ktorého by riadne nezaznamenávalo skutočný odber plynu. Uvedené právne posúdenie veci je však nesprávne a neobstojí. Dovolateľ zastáva názor, že pokiaľ došlo k poškodeniu plomby meradla, škoda musela vzniknúť. V súvislosti s uvedeným je potrebné rozlišovať, či k poškodeniu plomby pristúpila aj ďalšia skutočnosť, ktorou je odber plynu. Ak k poškodeniu plomby pristúpil odber plynu prostredníctvom takéhoto meradla, došlo tým k odberu, ktorý zákon o energetike označuje ako neoprávnený a takýmto odberom vznikla žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda. Škoda v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete, ku ktorej je pripojené odberné plynové zariadenie odberateľa a spočíva v zmenšení majetkovej sféry žalobcu o hodnotu žalovaným odobratého množstva zemného plynu patriaceho žalobcovi z ním prevádzkovanvej siete a o hodnotu nákladov, ktoré žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by žalobcovi, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo, nevznikli. Na určenie množstva neoprávnene odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba.

10. Žalovanému bolo dovolanie žalobcu doručené dňa 9. septembra 2017 a napriek výzve súdu prvej inštancie sa žalovaný k dovolaniu žalobcu v určenej lehote písomne nevyjadril.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že

dovolanie je dôvodné.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. V zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p. je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna.

14. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania predovšetkým z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Z obsahu dovolania je zrejmé, že právnou otázkou, pri ktorej sa odvolací súd (a aj súd prvej inštancie) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, je otázka predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu a otázka povahy zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu, pričom dovolateľ vymedzil právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, uviedol, ako mal nastolenú právnu otázku (resp. právne otázky) podľa jeho názoru správne riešiť a zároveň aj odkázal na rozhodnutia odvolacieho súdu, od ktorých záverov sa pri svojom rozhodovaní odklonil odvolací súd (a aj súd prvej inštancie). Dovolací súd tak konštatuje, že je splnená podmienka prípustnosti dovolania v rozhodovanej veci.

15. Podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete (ods. 2).

16. V uznesení z 27. októbra 2009, sp. zn. 1Cdo/107/2008 najvyšší súd skonštatoval, že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu. V takom prípade odberateľ plynu zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré, či už na podnet odberateľa plynu, alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili. Rovnaký záver vyslovil najvyšší súd aj v rozsudku z 29. novembra 2011, sp. zn. 4Cdo/102/2010.

17. V uznesení z 28. októbra 2009, sp. zn. 4Cdo/30/2009 najvyšší súd uzavrel, že ustanovenie § 59 ods. 1 písm. d/ zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike (znenie uvedeného ustanovenia je totožné s ustanovením § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike aplikovaného na rozhodovanú vec - pozn. odvolacieho súdu) obsahuje definíciu neoprávneného odberu plynu a ods. 2 právneho

dôsledky v súvislosti s neoprávneným odberom, t. j. povinnosť takéhoto odberateľa uhradiť dodávateľovi plynu škodu, ak vznikla. Zároveň najvyšší súd uviedol, že ak sú v súdnom konaní skutočne preukázané všetky znaky zodpovednosti za škodu, t. j. existencia protiprávneho úkonu (neoprávnený odber), škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou, nie je žiaden dôvod pre neuloženie povinnosti škodu nahradiť.

18. Totožný záver o charaktere zodpovednosti odberateľa plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii ako objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie) vyslovil dovolací súd aj v uznesení z 12. marca 2015, sp. zn. 3Cdo/99/2012.

19. V prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdov dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v ustanovení § 82 ods. 1 zákona o energetike si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody. V rozhodovanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike. Vychádzajúc z vyššie citovanej ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu dovolací súd konštatuje, že podľa uvedeného zákonného ustanovenia je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t. j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu vrátane ušlého zisku. Za splnenia týchto predpokladov nemožno skonštatovať, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie žiadneho z predpokladov zodpovednosti za škodu.

20. Uvedené znamená, že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (§ 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Dovolací súd zároveň v tejto súvislosti poukazuje na to, že druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody.

21. Dovolací súd konštatuje, že vzhľadom na súdom prvej inštancie zistený skutkový stav (zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že bol urobený zásah do plomby číselníka meradla, na základe čoho možno s veľkou pravdepodobnosťou predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou) neobstojí právne posúdenie veci uskutočnené odvolacím súdom (a súdom prvej inštancie), v zmysle ktorého žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní existencie protiprávneho úkonu (neoprávneného odberu), vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi, keďže nebolo preukázané, či v dôsledku porušenia plomby bolo meracie zariadenie nefunkčné a či žalovaný vykonal neoprávnený zásah do meradla neoprávnenou manipuláciou s ním, v dôsledku ktorého by následne nezaznamenávalo skutočný odber plynu. Žalobca preto v dovolaní opodstatnene namietal, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (viď body 16 až 18 vyššie) a zároveň dôvodne namietal nesprávne právne posúdenie uskutočnené súdmi nižšej inštancie (viď body 19 a 20 vyššie).

22. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd dospel k záveru o nesprávnosti záverov súdov nižšej inštancie týkajúcich sa neoprávneného odberu plynu ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu, najvyšší súd uvádza, že sa nezaoberal otázkou určovania výšky škody, v ktorej videl dovolateľ príпустnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. a ani otázkou, či dovolateľ môže v jednom dovolaní uviesť, že jeho dovolanie je príпустné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a zároveň aj podľa písm. b/ C. s. p., hoci ide o vyriešenie viacerých právnych otázok, od posúdenia ktorých bolo rozhodnutie odvolacieho súdu závislé a príпустnosť v každej z nich mohla byť daná podľa iného zákonného ustanovenia. Skúmanie uvedených otázok by bolo v rozhodovanej veci vzhľadom na záver dovolacieho súdu o dôvodnosti dovolania v otázke neoprávneného odberu plynu ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu predčasné.

23. Nakoľko žalobca opodstatnene vytýkal odvolaciemu súdu nesprávne právne posúdenie veci, dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s opravným uznesením odvolacieho súdu z 24. apríla 2017, č. k. 15Cob/97/2016-183 zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.). Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a v prípade zrušenia výlučne rozsudku odvolacieho súdu by vzhľadom na nesprávnosť (a predčasnosť) právnych záverov súdu prvej inštancie bol dovolací súd povinný rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku) konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

24. Dovolací súd dospel k záveru, že v rozhodovanej veci bolo nevyhnutné zrušiť okrem dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (a rozsudku súdu prvej inštancie) aj uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania (uznesenie z 29. mája 2017, č. k. 6Cb/20/2015-190). Na odôvodnenie tohto záveru dovolací súd uvádza, že v danom prípade nebol viazaný rozsahom podaného mimoriadneho opravného prostriedku s poukazom na ustanovenie § 439 písm. a/ C. s. p. V prípade závislosti výrokov môže dovolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol dovolateľom napadnutý. Vtedy sa účinky dovolania vzťahujú aj na tento nenapadnutý, ale závislý výrok. Závislosť výrokov od seba závisí od konkrétneho právneho vzťahu. O závislosti možno hovoriť vtedy, ak medzi výrokmi existuje istý vzťah prejudiciality. Judikatúra najvyššieho súdu (R 73/2004) ustálila, že závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci.

25. Výdanie uznesenia o nároku na náhradu trov konania je jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvej inštancie uznesenie o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutia vo veci samej by zostalo uznesenie o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel a odporovalo by to princípu právnej istoty (obdobne vid' napr. nález ústavného súdu zo 16. marca 2016, č. k. I. ÚS 549/2015-33, bod 20 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/173/2008, 2Cdo/267/2008, 1MCdo/14/2010, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012, 4Cdo/52/2014 a 2MOBdoV/4/2012).

26. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci, pričom je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne dovolací súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.